

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Historisk Børne-Lærdom Tidens Ström eller universal historisk Omrids

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Historisk Børne-Lærdom Tidens Ström eller universal historisk Omrids", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1829_480A-intro-shoot-idm315.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

En grundtvigsk lærd skole (1832)

Nogle ligesindede forældre fulgte fortalen til *Krønike-Riim* og lod deres børn gennemgå Grundtvigs verdenshistoriske grundkursus som supplement til de statslige skolars undervisning. Undervisningen stod de enten selv for eller overlod den til huslærere, som ofte kom fra den første generation af grundtvigianere, der efter universitetsstudierne havde svært ved at få stillinger (*Breve 2 1926*, s. 191). Grundtvigs ven Joh. Ferd. Fenger bad sin huslærer, C.H. Muus, udarbejde en læseplan for en privat lærd skole efter Grundtvigs idealer. Blandt mange ændringer skulle historieundervisningen begynde med de første to dele i Grundtvigs verdenshistoriske kursus.

Planen for skolen blev indsendt til den statslige myndighed i 1832, som sendte den i bedømmelse hos landets førende professorer. De afviste alle planen med ofte heftige og til dels udførlige begrundelser. F.C. Petersen, der havde anmeldt *Krønike-Riim* negativt (Petersen 1829), skærpede tonen og advarede mod "en Separatist-Skole". Laurits Engelstoft forudså "et høist skadelig Institut", som han sammenlignede med jesuitternes (Heilesen 1972, s. 31, 36). J.N. Madvig kritiserede Grundtvigs "historiske Underviisning" for at være "en poetiserende og dertil en individuel Anskuelse stærkt udtrykkende Fremstilling". Dette kunne umulig fremme en upartisk historisk refleksion (s. 30). H.C. Ørsted tog afstand fra *Krønike-Riims* "falske Forestillinger over Menneskeslægtens Udvikling", men bifaldt dog på ny *Historisk Børne-Lærdom*, "som i en kjærnefuld Korthed indeholder meget Godt" (Heilesen 1972, s. 33; jf. også ovenfor afsnittet Grundtvigs undervisningsplaner). Læseplanens øvrige bestemmelser blev sønderlemmet, ansøgningen bedømt "aldeles uantagelig" og følgelig afvist (s. 37).